

PLAN DE IGUALDADE

CURSO 2019-2020

**CEIP ANTONIO FERNÁNDEZ LÓPEZ
OURAL- SARRIA**

Data de aprobación polo Claustro: 15 de outubro de 2019

Data de aprobación polo Consello Escolar: 15 de outubro de 2019.

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN	3
2. CONTEXTUALIZACIÓN NORMATIVA E DO CENTRO	4
3. ANÁLISE DA SITUACIÓN DO CENTRO EN RELACIÓN COA IGUALDADE DE XÉNERO, COA VIOLENCIA DE XÉNERO E COA LGTBIFOBIA.....	6
4. OBXECTIVOS COEDUCATIVOS QUE SE ABORDAN NO PLAN.....	8
Eixe 1: Promoción da igualdade de oportunidades entre homes e mulleres	8
Eixe 2: Prevención, detección e intervención en casos de violencia de xénero .	8
Eixe 3: Promoción do respecto pola diversidade afectivo - sexual	9
Eixe 4: Prevención, detección e intervención en casos de LGTBIfobia:	9
5. MEDIDAS CONCRETAS DE ACTUACIÓN NOS SEGUINTEs ÁMBITOS	9
5.1 Organización do centro	9
5.2 Eliminación dos estereotipos de xénero na transmisión dos valores e dos saberes	10
5.3 Xestión dos espazos, dos recursos e as oportunidades de realización vocacional de xeito inclusivo.....	11
5.4 Inclusión dos valores coeducativos na xestión da convivencia escolar.....	11
6. SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN.....	12

1. INTRODUCCIÓN

A coeducación é un estilo educativo, un proceso de transformación social que apunta a unha convivencia entre os sexos, afastada da opresión mutua e tendente a unha relación de xustiza e respecto, en interese dunha formación integral e unha efectiva igualdade de oportunidades entre homes e mulleres. A educación debe levarse a cabo dende unha perspectiva integral e de xénero, que contribúa a previr todo tipo de situacións de violencia, e en particular a de xénero.

O presente plan, no marco do plan de convivencia e en consonancia cos documentos e protocolos do centro, pretende concretar as cuestión relacionadas coa igualdade e coa identidade de xénero e establecer actividades e medidas concretas para desenvolver os obxectivos marcados neste plan.

A elaboración deste documento conleva que no Consello Escolar se designe un membro que exercerá como responsable en materia de igualdade, que a ser posible terá, ou realizará, formación específica na materia.

No caso de detectarse algún caso relacionado coa violencia de xénero ou con materia de igualdade, activaranse os protocolos precisos (convivencia, acoso...) e o presente plan de igualdade, onde se concretan medidas relacionadas con esta temática.

Será preciso dar a coñecer entre a comunidade educativa o recollido neste documento do seguinte xeito:

- ✓ Publicación na páxina web do centro
- ✓ Copia impresa ao ANPA
- ✓ Disponibilidade no centro para a súa consulta
- ✓ Envío de copia por mail ao responsable do Concello en materia de igualdade para fomentar a colaboración.

Os contidos fundamentais a desenvolver neste plan son:

- ✓ Coeducación
- ✓ Igualdade de xénero

- ✓ Tolerancia e respecto
- ✓ Diversidade afectivo - sexual, con especial atención ao alumnado con diversidade funcional.
- ✓ Eliminación de estereotipos

Dentro dos contidos a traballar, poñeremos especial atención á celebración didáctica, formativa e pedagóxica de datas sinaladas: día 25 de novembro contra a violencia de xénero, día da muller traballadora (8 de marzo)...

É preciso polo tanto prestar atención ao proceso de convivencia nos centros educativos, para conseguir que se valoren de maneira igualitaria as capacidades, os intereses e as achegas das nenas e dos nenos e favorecer deste xeito as relacións de igualdade e de respecto, o que repercutirá non só nunha mellor convivencia escolar senón tamén nunha sociedade máis igualitaria.

Antes de comezar a desenvolver o plan, recalcamos a importancia da formación da comunidade educativa, especialmente do profesorado, en materia de igualdade.

2. CONTEXTUALIZACIÓN NORMATIVA E DO CENTRO

Para a elaboración deste Plan tivéronse en conta catro principios inspiradores, que sustentan todos e cada un dos eixes de actuación, segundo marca o I plan de actuacións para igualdade nos centros educativos de Galicia 2016/2020:

- **Transversalidade:** a igualdade de xénero como un principio transversal e sempre presente na actividade educativa.
- **Sociedade igualitaria:** a construción dunha sociedade na que homes e mulleres sexan iguais empregando a educación como medio para combater todas as formas de discriminación.
- **Obxectivo “violencia 0 nas aulas e na sociedade”:** é imprescindible a sensibilización e a concienciación na comunidade educativa do problema da violencia de xénero na nosa sociedade e a loita pola súa total desaparición.
- **Inclusión e integración da diversidade.** A educación para a aceptación da diversidade sexual e a integración plena de todas as persoas na

comunidade educativa e na sociedade sen que inflúa a súa opción afectiva ou sexual.

No marco establecido pola LOE/LOMCE recóllese que a educación é o medio para transmitir e renovar a cultura así como os valores que a sustentan, perseguindo a formación no respecto dos dereitos, das liberdades fundamentais e da igualdade efectiva entre homes e mulleres, de forma que sirvan para superar os comportamentos ou ideais sexistas.

Para impulsar o modelo de escola coeducativa, e tendo en conta o marco legal que respalda o presente plan, citamos:

- **LOE/2006 – LOMCE/2013** de Melllora da Calidade Educativa.
- **LEI 4/2011** de convivencia e participación da comunidade educativa e o **D. 8/2015** que desenvolve devandita lei.
- **Lei 2/2014, do 14 de abril**, pola igualdade de trato e a non discriminación de lesbianas, gays, transexuais, bisexuais e intersexuais en Galicia
- **D. 105/2014** polo que se establece o currículo da EP, que establece como un obxectivo da etapa desenvolver unha actitude contraria aos “prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo - sexual”.
- **Decreto lexislativo 2/2015**, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade. Establece en liñas xerais:
 - Art. 17: o currículo de cada un dos niveis, etapas ou ciclos adaptarase ás seguintes especificacións relativas a obxectivos, contidos, metodoloxía e criterios de avaliación:
 - ✓ Comprensión do valor constitucional da igualdade entre ambos sexos.
 - ✓ Enriquecemento do contido coas contribucións ao coñecemento humano realizadas polas mulleres no pasado e no presente.
 - ✓ Fomento das vocacións femininas naquelas áreas onde se atopen infrarrepresentadas as mulleres e o fomento das vocacións masculinas naquelas áreas onde se atopen infrarrepresentados os homes.

- Art. 22: a Consellería incorporará a realidade homosexual, bisexual, transexual, transxénero e intersexual nos contidos transversais de formación de todo o alumnado naquelas materias en que sexa procedente.
 - Art. 23: a Consellería fomentará a realización de actividades dirixidas á comunidade educativa para a prevención de actitudes e comportamentos discriminatorios pola orientación sexual ou a identidade de xénero.
 - Art 25: A Consellería en colaboración coas ANPA, deseñará contidos para as escolas de pais e nais relativos á realidade LGTBI e aos diferentes modelos de familia.
- **Protocolo de Identidade de Xénero**
 - **Protocolo de prevención, detección e tratamento do acoso escolar.**

En canto aos documentos de centro no que se enmarca este plan atópanse:

- Proxecto educativo
- NOFC
- PXAD
- Plan de Convivencia
- Plan de Orientación
- PAT

Este plan de igualdade concretarase anualmente na PXA, adaptándose a realidade do contexto educativo.

3. ANÁLISE DA SITUACIÓN DO CENTRO EN RELACIÓN COA IGUALDADE DE XÉNERO, COA VIOLENCIA DE XÉNERO E COA LGTBIFOBIA

O noso é un centro de 5 unidades con grupos mixtos en Educación Infantil, 1º-2º de E.Primaria e 4º-5º de E.P.

Contamos con pistas polideportivas na zona dianteira do colexio, nas que practican maioritariamente fútbol e baloncesto principalmente nenos e nenas a partir de 3º curso, e amplas zonas axardinadas na posterior, dotadas con xogos infantís, bancos, areeiros e horto escolar.

Aula de informática e biblioteca escolar co mesmo grao de uso tanto os nenos coma as nenas.

No noso centro o perfil do claustro de mestres/as é o seguinte : 9 mestras (81,8%) e 2 mestres (18,1%).

A dirección do centro recae nunha muller. O centro non ten máis cargos directivos. O 100% dos membros do claustro participan en actividades de formación e están interesados na Coeducación

No consello escolar dúas mulleres son as representantes do profesorado e pola parte dos pais/nais outra muller. Non se designou de momento representante por parte do Concello. De momento o 100% dos componentes son mulleres.

O número total de alumnado é de 59: 27 nenas (45,8%) e 32 nenos (54,2%).

NIVEL	NENOS	NENAS	% HOMES - MULLERES
4º E.I.	0	2	0% – 100%
5º E.I.	5	2	71,4% - 28,6%
6º E.I.	3	2	60% - 40%
1º E. PRIMARIA	2	4	33,3% - 66,7%
2º E. PRIMARIA	5	2	71,45 – 28,6%
3º E. PRIMARIA	5	6	45,45% - 54,54%
4º E. PRIMARIA	3	5	37,5% - 62,5%
5º E. PRIMARIA	1	2	33,3% - 66,7%
6º E. PRIMARIA	8	2	80% - 20%

A repartición do alumnado é segundo o curso académico correspondente. Fórmanse grupos mixtos segundo a ratio.

Entre o perfil de noso alumnado atópanse un escaso número de familias nas que se percibe unha cultura de certa infravaloración da muller.

No rexistro de condutas contrarias á convivencia apreciamos unha maior conflitividade escolar no xénero masculino.

No uso de espazos escolares e extraescolares e na participación en actividades complementarias observamos estereotipos de xénero: os nenos acaparan as pistas de fútbol e practican deportes de contacto.

O primeiro paso para poder plantexar uns obxectivos e unhas medidas de actuación, é analizar a situación do contexto no que se van implementar. Así, empregaremos estes instrumentos de análise:

- *Sociogramas nas aulas*: valórase o grao de inclusión do alumnado e o grao de vulnerabilidade.
- *Cuestionarios sobre estereotipos de xénero*.
- *Preguntas sobre as preferencias laborais e razóns*.
- *Análise de imaxes e curtas relacionadas coa violencia de xénero nas titorías* (o mestre/a recollerá datos sobre os comentarios do alumnado)
- *Observación e recollida de datos por parte dos mestres no tempo de lecer do alumnado* (comentarios, xogos, actitudes nos xogos...)
- *Análise da linguaxe* empregada polo profesorado e nos documentos do centro.

No marco do claustro, analizaremos os datos obtidos e extraeremos conclusións que nos servirán como punto de partida, de cara ao seguinte curso, para concretar obxectivos e medidas de actuación.

4. OBXECTIVOS COEDUCATIVOS QUE SE ABORDAN NO PLAN

Eixe 1: Promoción da igualdade de oportunidades entre homes e mulleres

- a. Coñecer diferencias entre homes e mulleres.
- b. Identificar as desigualdades existentes.

Eixe 2: Prevención, detección e intervención en casos de violencia de xénero

- a. Visibilizar a realidade sobre a violencia de xénero

- b. Promover habilidades sociais nas que a empatía, a comunicación efectiva e o traballo en equipo sexan os piares dunha socialización positiva.
- c. Establecer canles de comunicación entre o alumnado, entre alumnado e profesorado, o centro e a comunidade educativa e co departamento de orientación.

Eixe 3: Promoción do respecto pola diversidade afectivo - sexual

- a. Coñecer a realidade afectivo – sexual dependendo da idade dos alumnos/as.
- b. Respetar a diversidade afectivo-sexual.

Eixe 4: Prevención, detección e intervención en casos de LGTBIfobia:

Na actualidade, no noso centro non temos coñecemento de ningún caso. Se se dera a situación, comezaríamos a traballar de cara aos seguintes obxectivos:

- a. Favorecer o respecto pola diversidade.
- b. Establecer redes de axuda entre o alumnado.

5. MEDIDAS CONCRETAS DE ACTUACIÓN NOS SEGUINTEs ÁMBITOS

5.1 Organización do centro

- Designación dunha persoa responsable en materia de igualdade dentro do Consello escolar.
- Difusión, por parte do departamento de Orientación, de actividades formativas nesta materia.
- Solicitud do Plan director en relación a esta materia, tanto para familias como para profesorado e alumnado.
- Con carácter xeral, adoptaranse as seguintes medidas:
 - Uso dunha linguaxe non sexista nos carteis e documentos de centro.
 - Selección de materiais didácticos sen estereotipos de xénero. Algúns criterios para esta selección son: presenza de homes e mulleres compartida, equilibrada e igualitaria; materiais que eviten representacións asociadas a patróns hexemónicos; recursos nos

que figuren homes e mulleres compartindo os mesmos tipos de actividades, espazos e ámbitos.

- Igualdade de trato e reparto equilibrado de tarefas e responsabilidades entre os alumnos e as alumnas.
- Celebración das datas marcadas por calendario escolar favorecedoras de conseguir os obxectivos marcados neste Plan:
 - 25 de novembro: as nenas e nenos de Educación Infantil e Primarias participan na elaboración de curtos relativos a non violencia de xénero, procurando que sexan capaces de diferenciar que é o que se pode e non se pode permitir nunha relación afectiva. Igualmente, téntase promover a igualdade efectiva entre homes e mulleres. Do mesmo xeito, durante esta semana, proxectaranse e analizaranse nas aulas distintos vídeos e cancións relativos ao tema.
 - 24 de febreiro: coincidindo co Día de Rosalía introduciremos cada ano, desde a biblioteca, a obra dunha muller das nosas letras que aportou coa súa literatura riqueza cultural á nosa Comunidade e ao noso País ou países veciños.
 - 8 de marzo:.. Visibilización da muller na nosa historia: daremos visibilidade a mulleres pasadas e presentes que contribuíron a grandes avances, en todos os eidos, que marcaron e marcarán a historia.
 - 15 de maio: coincidindo co Día da familia, celebraremos este como o conxunto de persoas que forman o noso fogar. Darémoslle importancia a todos os membros por igual e estudaremos os diferentes tipos de familias que existen, máis concretamente na nosa comunidade.

5.2 Eliminación dos estereotipos de xénero na transmisión dos valores e dos saberes

- Analizar os materiais curriculares desde esta perspectiva, cambiando aqueles que se consideren inadecuados.

- Introducir materiais coeducativos de elaboración propia ou que nos poidan aportar algunha asociación ou a propia Consellería e Concello en relación aos ámbitos aquí recollidos.
- Cartelería coeducativa (rompedora cos estereotipos de xénero) polos corredores do centro
- Analizar a linguaxe do profesorado, ampliando nos vindeiros cursos ao resto da comunidade educativa.
- Analizar a linguaxe empregada nos diferentes documentos do centro.

5.3 Xestión dos espazos, dos recursos e as oportunidades de realización vocacional de xeito inclusivo.

- Promover lecturas coeducativas a través da biblioteca escolar.
- Revisar a idoneidade dos contidos audiovisuais das actividades do centro.
- Empregar contidos de actualidade para sensibilizar sobre a necesidade de avanzar cara á igualdade real.
- Formación por parte do profesorado na xestión de patios inclusivos e dinámicos para favorecer a coeducación, o respecto e a igualdade.
- Xestionar as actividades e a ocupación do patio para favorecer a inclusión.
- Dotación cun banco da amizade.
- Valoración de profesións consideradas como de homes ou mulleres e como mudou este concepto ata chegar aos nosos días.

5.4 Inclusión dos valores coeducativos na xestión da convivencia escolar

- Promover o respecto e bo trato entre mulleres e homes.
- Promover actividades de coidado entre persoas.
- Promover o respecto cara á diversidade sexual e de xénero.
- Promover metodoloxías activas participativas e cooperativas.
- Promover a corresponsabilidade na realización das tarefas.
- Promover actividades de intervención social na comunidade educativa.
- A través da área da Educación Física traballaremos estes valores asociados ao deporte.
- Os referidos ás habilidades sociais estarán presentes en todas as áreas.

6. SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN

Mensualmente, nas reunións da CCP (asumidas polo Claustro no noso centro), analizaranse as actividades realizadas, así como as posibles suxerencias que poidan xurdir a raíz de situacións que aparezan no centro. Igualmente, teranse en conta e expoñeranse as actividades ofertadas ao centro por parte de asociacións sen ánimo de lucro, concello ou outras.

Ao finalizar cada curso escolar, a persoa responsable da coeducación realizará un estudo sobre a igualdade no centro, elaborando un informe e propondrá ao Claustro a elaboración das medidas, de ser necesarias, encamiñadas á súa mellora. Estas medidas deben ser elevadas ao Consello Escolar para o seu debate e aprobación. A valoración será como segue:

ASPECTOS A VALORAR	GRAO DE CONSECUCIÓN (0-5)
Nivel de implicación do profesorado	
Grao de consecución dos obxectivos.	
Grao de participación nas actividades realizadas.	
Nivel de implicación por parte do alumnado en ditas actividades.	
Idoniedade das actuacións programadas e dos recursos previstos para acadar os obxectivos.	
Grao no cambio de actitude no alumnado do centro.	
Eficacia nos mecanismos de coordinación, plans e proxectos do centro.	

O presente Plan de Igualdade é aprobado polo Claustro o día 15 de outubro de 2019, e polo Consello Escolar o mesmo día.

A directora

Asdo: Celia Mª Martínez Blanco

